

OBRAZLOŽENJE

UZ PRIJEDLOG PRAVILNIKA O ARBITRAŽI REGULATORNE KOMISIJE ZA ELEKTRIČNU ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Obrazloženje objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu prijedloga Pravilnika o arbitraži Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: pravilnik). Obrazloženje je sačinjeno kako bi se pomoglo javnosti u razumijevanju pravne osnove koju Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FERK) mora uvažavati u svojim propisima. Obrazloženje također objašnjava kako je FERK nastojao kreirati Pravilnik o arbitraži koji će osigurati otvoren, transparentan i djelotvoran proces za rad FERK-a i vodilju za zainteresovana lica koja se žele obratiti FERK-u.

I. PRAVNA OSNOVA

Zakon o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“ broj 41/02, 24/05 i 38/05), Statut Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 13/04), Poslovnik o radu FERK-a („Službene novine Federacije BiH“ broj 59/04)

Radi ostvarenja ciljeva određenih Zakonom o električnoj energiji (u daljnjem tekstu: Zakon), osnovan je FERK čije su nadležnosti u izvršavanju njegovih ovlaštenja i dužnosti propisane članovima 14. i 15. Zakona. Time FERK vrši kontrolu i regulisanje odnosa između proizvodnje, distribucije i kupaca električne energije uključivši i snabdijevanje električnom energijom. Članom 31. Zakona, predviđa se kako će FERK, ukoliko su se zainteresovane strane posebno dogovorile arbitrirati u sporovima između imalaca dozvola ili imaoca dozvole i kupca u vezi s pravom na snabdijevanje električnom energijom, obavezom snabdijevanja električnom energijom, tarifama po kojima se vrši snabdijevanje električnom energijom, kašnjenjima ili odbijanjem snabdijevanja električnom energijom, kvalitetom snabdijevanja električnom energijom i pružanjem usluga u vezi s tim, dok je članom 86. stav 4. Zakona određeno kako je FERK dužan donijeti provedbene propise u skladu s ovlaštenjima iz Zakona.

Statutom Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Statut) su određeni poslovi iz nadležnosti FERK-a i aktivnosti u vezi s istima, a detaljnije je regulisana javnost i transparentnost u radu FERK-a u cilju provođenja poslova iz nadležnosti FERK-a.

Članom 51. stav 8. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Poslovnik) određeno je kako će FERK uspostaviti dodatna pravila za rasprave i rješavanja u sporovima.

FERK je pri izradi pravilnika nastojao u odredbama o postupku arbitraže pred FERK-om što više slijediti odnosne odredbe Zakona o parničnom postupku, gdje je to priroda stvari dopuštala, uvažavajući nadležnosti i ovlaštenja FERK-a kao specijalizovane, samostalne i nezavisne organizacije u Federaciji Bosne i Hercegovine sa svojstvom pravnog lica. Obzirom na navedenu specifičnost FERK-a kao regulatornog tijela čiji je način rada propisan samim Zakonom, a koje u dosadašnjoj pravnoj praksi nije niti postojalo, kao i specifičnost samog člana 31. Zakona koji FERK-u daje ovlaštenje da arbitrira između stranaka ako se posebno dogovore FERK je ovim pravilnikom i obrazloženjem uz pravilnik nastojao omogućiti javnosti razumijevanje osnova za odluke FERK-a kao Arbitra u postupcima arbitraže pred FERK-om, a kojima se štiti opći javni interes.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA O ARBITRAŽI

Osnovni razlog donošenja Pravilnika o arbitraži FERK-a je osiguranje okvira i jasnih smjernica za aktivnosti FERK-a u provođenju ciljeva koji su FERK-u postavljeni Zakonom i Poslovnikom, kako bi se osigurao transparentan, pravilan, brz, efikasan i ekonomičan postupak arbitraže pred FERK-om, koji omogućava javnosti razumijevanje osnova za donošenje odluka FERK-a, kao Arbitraže.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA O ARBITRAŽI

Pravilnikom se uređuje postupak arbitraže pred FERK-om, u sporovima između imalaca dozvola ili imaoaca dozvole i kupca u skladu sa Zakonom, kao i organizacija arbitraže u FERK-u, a prema kojoj članovi FERK-a, kao Arbitraža, vode postupak arbitraže. FERK može imenovati voditelja postupka arbitraže, u skladu sa FERK-ovim pravilnicima.

Nadležnost Arbitraže pravilnikom je detaljnije regulisana, a određeno je kako stranke prihvatanjem nadležnosti Arbitraže, prihvataju i odredbe pravilnika. Postojanje jasno izražene volje stranaka za rješavanje spora pred FERK-om kao arbitražom, je posebno naglašeno u pravilniku, u poglavlju Nadležnost., kako bi se osiguralo da FERK rješava samo u slučajevima određenim Zakonom i ukoliko se stranke o tome posebno dogovore.

Poglavlje o pokretanju arbitražnog postupka obrađuje tužbu i izjave i dokaze koje treba priložiti uz tužbu, kao i dokaz o uplati jednokratne

naknade za vođenje postupka arbitraže, odgovor na tužbu, spajanje postupaka, obavještenje za javnost, kao i način dostavljanja pismena. Poglavlje o pripremanju rasprave propisuje način zakazivanja i tok pripreme rasprave, kao i način dopunjavanja podnesaka i dokaza. Odredbe o raspravi na kojoj se provodi dokazni postupak i druge radnje u postupku, a o kojim se vodi zapisnik, detaljno su određene u istoimenom poglavlju. Pravilnikom je određeno kako po zaključenju arbitražnog postupka Arbitraža donosi presudu. Presudu Arbitraža, nakon izvještaja voditelja postupka, donosi na svojoj redovnoj sjednici. Date su i odredbe o roku za donošenje presude i sadržaju presude, načinu potpisivanja i pravomoćnosti presude.

Pravilnikom je određen i način donošenja presude bez održavanja rasprave i mogućnost poravnjanja među strankama tokom cijelog postupka, kao i dostavljanje presude strankama, načinu odlučivanja o nastalim troškovima u postupku arbitraže, kao i o postupku u vanrednim okolnostima.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha obrazloženja je informisanje čitaoca o njegovim činjeničnim i pravnim osnovama. Obrazloženje predstavlja dodatak prijedloga Pravilnika o arbitraži sa rješenjima pojedinih pitanja iz ove oblasti.

Nacrt Pravilnika o arbitraži FERK-a bio je predmet općih rasprava održanih u Mostaru, Sarajevu i Tuzli.

S obzirom da su komentari zainteresovanih strana, pisani i usmeni, bili takve prirode da nisu zahtjevali suštinsku izmjenu ovog pravilnika, FERK je odlučio da predloženi tekst Pravilnika o arbitraži stavi na dnevni red XXI. redovne sjednice FERK-a, radi razmatranja i usvajanja.

Kako se aktivnosti FERK-a budu razvijale, vjerovatno će se osjetiti potreba za izmjenama i dopunama ovog pravilnika i FERK se neće uzdržavati od istog, ako se ukaže potreba.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI

Nacrt ovog pravilnika FERK je usvojio na XI. redovnoj sjednici održanoj dana 21.6.2005. godine. Održana sjednica bila je otvorena za javnost, a obavještenje o održavanju sjednice objavljena je dana 14.6.2005. godine, na oglasnoj tabli FERK-a i na web stranici FERK-a.

Pored nacrta pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst obavještenja za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave.

Obavještenje za javnost za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave objavljena je u Dnevnom listu i Dnevnom avazu dana 22.06.2005. godine.

Nacrt pravilnika s obrazloženjem se mogao preuzeti u sjedištu FERK-a do 22.07.2005. godine u 12.00. sati, kada je istekao rok za podnošenje pisanih komentara.

Nacrt pravilnika s obrazloženjem je dostavljen zainteresovanim licima samoinicijativno (preduzećima koja se bave elektroenergetskim djelatnostima, Federalnom ministarstvu energetike, rudarstva i industrije, Federalnom ministarstvu pravde, svim kantonalnim/županijskim sudovima, Aluminiju d.d. Mostar, BH Steel-u, Elektro-Bosni Jajce, Rudnicima mrkog uglja Kreka, gospodarskim komorama, Udruženju potrošača FBiH, kantonalnim/županijskim ministarstvima za energetiku, Vladi Federacije BiH, vladama kantona/županija, Federalnoj komisiji za koncesiju, Buldožer komisiji) dana 22.6.2005. godine.

Zainteresovana pravna i fizička lica su podnosila pisane komentare na nacrt pravilnika u periodu od dana objavljivanja obavještenja do dana isteka roka za podnošenje pisanih komentara.

FERK je održao opće rasprave na nacrt pravilnika i to 28.06. u Mostaru, 29.06. u Sarajevu i 30. 06.2005. godine u Tuzli. Ove rasprave su trajale zavisno od odziva javnosti, a voditelj rasprava je bio rukovodilac Sektora za pravne poslove FERK-a. Rasprave su snimane i vođene su zabilješke.

Usmeni komentari dati na općim raspravama, kao i pisani komentari pristigli do isteka roka za podnošenje pisanih komentara su pažljivo razmotreni od strane FERK-a i analizirani. Komentari nisu bili takve prirode da zahtjevaju bitnu reviziju radi kojih bi se obnovio postupak javnih rasprava, te je prijedlog Pravilnika o arbitraži Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, stavljen na dnevni red XXI. redovne sjednice FERK-a.